

NGB artikel 17

1 God zoekt zondaren

2 God zoekt zaligmakend

Gemeente,

Het ging over de uitverkiezing in artikel 16. Dat wij die belijden. Dat God uit de verloren mensheid trekt degenen die Hij uit pure genade in zijn onveranderlijke raad voor de grondlegging der wereld heeft uitverkoren. En dan komt nog wel eens de gedachte op: als je dat gelooft, dan krijg je toch maar een smal en beperkt Evangelie. Een evangelie, gericht op de uitverkorenen. Waarbij het Evangelie alleen klinkt tot bepaalde mensen. Uitverkorenen, of degenen die kenmerken dragen van uitverkiezing. Dat komt helaas voor in kerken. Dat het Evangelie eerst door de poort van de uitverkiezing geduwd wordt en dat er alleen voor verkorenen echt Gods welwillendheid wordt gepreekt.

Maar dat vinden we niet in de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Omdat die uitgaat van de Bijbel Zelf. En dan blijkt de leer van de uitverkiezing samengaat met een ruim en onvoorwaardelijk Evangelie. Of dat voor ons verstand kloppend is te krijgen is een andere zaak. Maar de HEERE gaat in zoveel dingen boven ons verstand uit. Wie kan de drie-eenheid met zijn verstand kloppend krijgen? Wie kan het feit dat Jezus God en mens is met zijn verstand kloppend krijgen? Zo kunnen wij ook de uitverkiezing en het Evangelie aanbod niet kloppend krijgen, maar dat moeten we ook nie willen. Niet wat wij met ons verstand aan elkaar kunnen passen, maar wat de Bijbel zegt dat moet onze maatstaf zijn.

En dan zagen we vorige week dat de Bijbel de uitverkiezing leert. Gelukkig wel, God zij dank. En zien we vanavond dat de Bijbel een algemeen, onvoorwaardelijk Evangelie aanbod leert. Gelukkig wel, God zij dank. Want in artikel 17 staat één werkwoord centraal. Het hoofdwerkwoord van de lange zin van dit artikel is het woordje: zoeken. En van dat zoeken is God het onderwerp. Hij heeft Zich begeven om de mens te zoeken. En dan wordt dat zoeken verder ingevuld door de werkwoorden die er omheen staan.

1 God zoekt zopndaren

Allereerst staat er dan dat God de mens is gaan zoeken, de mens die zich in de lichamelijke en geestelijke dood geworpen had en zichzelf geheel ellendig gemaakt had. De mens heeft zichzelf in die afschuwelijke afgrond gestort. De mens die een ernstig misdrijf heeft gepleegd. Het eten van één vrucht van een boom in het paradijs was daar uitdrukking van. Want op zich zou je zeggen: och ja, één keertje wat pakken, een snoepje uit de trommel in de kast, ja dat mag niet, maar je

moet alles ook weer niet overdrijven, er zijn ergere dingen. Maar dit eten van de vrucht van de boom was uitdrukking van de opstand tegen de Schepper. Zoals een kind dat zijn vader slaat. Een hond die zijn baas naar de keel vliegt. Een onderdaan die koningin Beatrix uit de weg wil ruimen. Een schepsel dat zijn Schepper niet meer wil erkennen. Dat hoort niet, dat is majesteitsschennis.

En God had er nog zo voor gewaarschuwd. Nog zo gezegd: doe dat nou niet. Eet nu niet van die boom in het midden van de hof. Dat verbod was als een rood-wit gestreept bord voor het ravijn: niet doorheen gaan. Niet verder rijden. En toen de mens daar toch doorheen brak, toen stortte hij zichzelf in de lichamelijke en eeuwige dood. In een rivier die uitmondt eens in de eeuwige dood. Toen was de mens gevangen in satans macht en regime.

Toen, toen de mens zich gestort had in de lichamelijke en geestelijke dood, toen is God de mens gaan zoeken. De mens heeft God onteerd, aangetast, naar de keel gevlogen, maar God gaat de mens zoeken. De mens heeft zich moedwillig gestort in het verderf, maar God is gaan zoeken. Let wel, dat er staat: zoeken. Niet bezoeken. Kijk als iemand er ellendig aan toe is, in het ziekenhuis of in de gevangenis, dan kun je hem gaan bezoeken. Je bent even bij hem, maar je gaat weg en laat hem achter zoals hij is. Bezoeken. Maar zoeken houdt in: om te redden, om hem mee te nemen uit de afgrond. Aan dat zoeken is heel wat voorafgegaan. De Vader heeft de Zoon gevraagd naar de wereld te gaan. De Zoon heeft Zich bereid verklaard de 2^e Adam te zijn, de duivel te bestrijden, de schuld te dragen, Zichzelf te geven tot in de dood. Mijn Zoon, wilt Gij Borg zijn met Uzelf? Ja Vader, Ik wil en zal komen om dat te doen. Dat zit erachter als God de mens gaat zoeken.

Dat doet God in Zijn wonderbare goedheid en wijsheid. En die schitteren in Genesis 3. Let maar op: hoe is het daar met Adam en Eva? Hoe reageren zij op het feit dat zij dit misdrijf gepleegd hebben? Ze worden er direct mee geconfronteerd omdat ze zien dat zij naakt zijn, zonder kleren. Dat was voor hen, is voor ons, een onmiskenbaar signaal: we hebben gezondigd! Het is niet meer als voorheen. We hebben de scheppingsharmonie stukgebroken, verscheurd.

Wat doen ze? Erkennen ze schuld, roepen ze om genade? Nee, ze proberen zelf wat te fabriceren met vijgenbladeren, maar in geval: ze erkennen geen schuld.

Dan horen ze God aankomen. En wat doen ze? Gaan ze naar

Hem toe? Kruipen ze nederig en klein naar Hem terug? Nee, ze verbergen zich. Angstig en met een slecht geweten vluchten ze van God weg. Al bevende vluchten ze van Hem vandaan.

Dan spreekt God en Hij roept hen ter verantwoording. Hebt gij gegeten van de boom in het midden van de hof? En wat doen ze? Ze schuiven de schuld af: de vrouw die U mij gaf. De slang die heeft mij misleid.

Adam en Eva ze ontlopen, ze vluchten weg, ze schuiven af. En God troost hen, hen belovende Zijn Zoon te zenden. Wonderbare goedheid en wijsheid. Waar komt de zending van de Zoon vandaan en uit op? Uit God! Omdat God Zich Zijn Zoon verkoren had. Omdat God zondaren had uitverkoren en Zijn Zoon gegeven had. Omdat de Zoon bereid was om voor hen naar de wereld te gaan en als Borg en Hoofd hun Zaligmaker te zijn. Daarom, omdat GóD het wil.

Zo breekt de uitverkiezing van eeuwigheid van artikel 16 door in de tijd. God belooft Zijn Zoon te zenden, niet omdat de mens daar om vroeg en smeekte. Voordat de mens dat deed beloofde God al. Gods belofte gaat overal aan vooraf omdat die uit God opkomt. Wonderbare goedheid. Wonderbare wijsheid ook: anders zou Hij Zijn belofte nooit kunnen geven, want voor een mens daarom gaat vragen....dan kun je een leven lang wachten en dan vraagt hij nog niet.

Dat is nou gemeente, de structuur van Gods werk. Hij zoekt en belooft, overal aan vooraf. De verkiezing breekt door in de tijd in het verbond. En daarom staat er ook zo veelzeggend in artikel 17, dat God Zich heeft begeven de mens te zoeken. Niet Adam alleen, toen, in het paradijs, maar de mens. Want dat gaat nog altijd door. Nog steeds zoekt God de mens, u, jou, mij. Waar schittert de wonderbare wijsheid en goedheid nou meer. Dan in het verbond bezegeld met de kinderdoop? Dat God de mens zoekt, eer de mens Hem zoekt. Dat God de mens de belofte van Zijn heil geeft, al vraagt die mens daar niet om, al zou die mens daar nooit om gaan vragen, een leven lang niet. God zoekt de mens om die te behouden, te redden. Ik heb geen lust in uw dood, maar daarin dat u zich bekeert en leeft. Ook vanavond zoekt God u, jou, mij. Is Hij uit op uw behoud, redding, u mag van Zijn welwillendheid overtuigd zijn, van Zijn gewilligheid naar u, naar jou toe.

En God roept: "Adam, waar zijt gij?" Mens waar ben je? God roept! God leest geen lijst voor van uitverkorenen. God roept verlorenen. God zoekt geen verkorenen, maar verlorenen. U, jouw en mij. Waar ben je? Ik heb genade voor je. Ik heb in de Zaligmaker heil voor je.

Wonderbare goedheid en wijsheid. Die artikel 17 bewondert en bezingt. Die het geloof bewondert en bezingt. Ook u? Ook jij? Gods wonderbare goedheid en wijsheid. U zocht mij en U beloofde mij het heil voor ik er om riep, zonder dat ik er om riep. Als U had gewacht tot ik erom verlegen was geraakt, als U had ingesteld dat U mensen zou gaan zoeken, als zij U zouden zoeken. Als dat uw orde van werken geweest zou zijn: nooit, nooit zou het voor mij gekund hebben. De geestelijke dood zou mij steeds verder aantasten en zonder U doen leven en gelukkig zijn. En nooit zou in mijn hart de roep ontstaan naar U, nooit zou in mijn hart het zoeken komen naar genade. Maar dankzij Uw wonderbare goedheid en wijsheid zocht U mij. Belovend en heilrijk.

Wonderbare goedheid en wijsheid van God.

2 God zoekt zaligmakend

God zoekt. Dan staat er nog iets bij wat dat zoeken invult. Namelijk dat God Adam heeft getroost, belovende hem Zijn Zoon te geven. God zei ook andere dingen, God zond hem weg uit het paradijs, God liet weten dat hij in het zweet van zijn aanschijn zou moeten werken voortaan, dat moeite en verdriet hem zouden vergezellen. Maar de hoofdboodschap was: troost. In de woorden tegen de slang: Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, uw zaad en haar zaad. Dat, Christus, zal u de kop vermorzelen en bij zult het slechts de hielen vermorzelen

Adam zegt in Genesis 3: ik vreesde. Artikel 17 zegt: hij vluchtte al bevende voor Hem weg. De mens die een slecht geweten heeft en daarom het liefste wegvlucht. U, jouw en mij. Op de bodem van het geweten ligt bij ieder mens angst. Angst voor de ontmoeting met God. Angst voor de verantwoording aan zijn Schepper. Angst voor de dood dus. Daarom denken mensen daar ook niet graag aan. Daarom duwen mensen die gedachte liefst zo ver mogelijk weg. Uiting van de angst die op de bodem van het geweten ligt. Soms schreeuwt, soms sluimert, maar die er is.

Dan kun je nagaan gemeente hoever een cultuur heen is als in een cultuur het gemeengoed is geworden om niet bang te zijn voor de dood. Om alles zo te nivelleren dat de dood het antwoord op de vraag

die leven heet. Om zo gewetenloos te zijn dat mensen ronduit zeggen zonder enige betrekking op Jezus als Middelaar, ik ben net bang om te sterven. Als je een mens dat hoort zegen, los van vergeving, los van Jezus de Middelaar, dan huiver je pas echt. Het geweten het zwijgen opgelegd. Spelen met de vijand van de dood alsof hij je vriendje is. Dat is levensgevaarlijk!

Zulke mensen zoekt God. God zoekt de mens. U, jouw, mij.

God heeft Adam beloofd Zijn Zoon te zenden, die zou worden uit een vrouw, om de kop van de slang te vermorzelen en hem gelukkig te maken.

Over die zending van de Zoon of over de Zoon Die gezonden zou worden, worden 3 dingen gezegd: Hij is geworden uit een vrouw. En alles wat uit een vrouw geworden is, is mens. Engelen worden niet uit een vrouw geboren, goden niet, maar mensen. Zijn Zoon zou dus mens worden. En voor Hem zou gelden wat van ieder mens geldt: onderworpen aan de vloek der wet, vatbaar voor de satan met zijn verzoeken, kwetsbaar onder pijn. Pijn in het lichaam, pijn in de geest, pijn in de ziel. Mens dwz: Jezus kon in alle dingen net als wij verzocht worden. Mens, gehouden de wet te volbrengen en God te gehoorzamen.

Dan wordt er van Hem gezegd dat Hij de kop van de slang vermorzelen zou. De slang is de duivel die toen Adam in zonde viel, heel de mensheid in zijn bek heeft gekregen. Heel de mensheid is gevangen in de greep van satan. De beet van de kop van de slang waarmee hij de mensheid als een prooi vasthoudt. En hij is niet van zins ook maar één mens los te laten en te laten schieten.

Maar de Zoon van God is gekomen, geworden uit een vrouw. En Hij heeft met de satan gestreden. De satan met Hem. Verzocht is Hij door de duivel op cruciale momenten van Zijn leven. In de woestijn, bij de lijdensaankondiging uit Petrus mond, in Gethsemané, uitgedaagd aan het kruis. Maar Hij is altijd gehoorzaam gebleven. Hij heeft Gods wet helemaal gedaan, ten koste van alles. Te koste van de nederdaling ter hel. Maar liever dat dan dat Hij één zweem van ongehoorzaamheid aan God en Zijn wet zou toelaten. En toen en daarom heeft hij de slang de kop vermorzelt. Bovenop die kop gaan staan en de bek van de slang is opengegaan, zijn greep is verslapt en nu kan Jezus mensen halen uit die bek die greep van de satan. Daarvoor moest en heeft Hij eerst de satan

overwonnen en heel de wet vervuld.

Anders kun je wel wat spartelen, maar je blijft prooi. Anders kun je ik weet niet wat doen, maar vast blijf je zitten, in de greep van satan blijf je. En je werkt jezelf daar nooit uit. Heel de wet vervullen en satan overwinnen is al een verloren zaak als we geboren worden. Maar Hij heeft dat gedaan en de kop vermorzeld. Roep Hem aan: "o Heere Jezus, ontferm U mijner"

En Hij zal de mens gelukkig maken. Dat is wat. Mensen zalig maken. In de hemel laten komen. Dat is wat. Daar is schuldbesef voor nodig, roepen om genade, berouw over de zonde, verlangen naar God en Zijn eer, zich verlaten op vergeving, leven met God, strijd tegen de zond, verzaken van de wereld, kruisigen van eigen vlees, uitzien naar de heerlijkheid, volharding in het gebed en in het kruisdragen, wederkeer na gedane afdwalingen, volhouden in geloofsvertrouwen.

Een mens is niet zomaar zalig, in de hemel. Daar is wat voor nodig. Daar is alles voor nodig van wedergeboorte tot volharding. Dat moet allemaal gebeuren. Kijk, aan de éne kant kun je ontsporen door te denken: och moet dat wel allemaal? Strijden tegen jezelf, je vlees en je oude natuur, berouw, moet dat allemaal wel, kan dat niet met wat minder? Levensgevaarlijk. Maar, gemeente, onthoud nu één ding goed: dat moet er allemaal zijn, maar niet eerst. Maar niet uit mezelf. Christus maakt zalig. Maar aan de andere kant kun je ook ontsporen door te denken of te leven vanuit de gedachte: dat moet allemaal eerst er zijn of er komen en dan, dan, als dat er is, maar hoe weet ik dat, en hoe weet ik of het genoeg is, maar als dat er is, dan kan en wil Jezus mij zaligmaken.

Maar alles moet er wel zijn, maar niet eerst. God heeft de mens gezocht, en beloofd, Hem Zijn Zoon te geven, Die de kop van de slang vermorzelen zal en hem gelukkig maken. Hij verslaat de satan. Hij maakt zalig van begin tot eind. O mens, kom tot Christus. Laat Hem het doen. Denk niet dat je loskomt uit de satan, dat je jezelf loswurmt uit zijn greep. Denk niet dat je jezelf eerst iets moet kennen, kunnen of hebben of zijn. Denk niet dat God het slecht voorheeft en wacht om te kunnen straffen. Kom tot Christus! Hij is de poort van het koninkrijk Gods.

En dat zegt God tegen mensen die hun schuld afschuiven. Die zeggen, ja maar hij of zij heeft het tegen mij gezegd. Ja maar heb je dan nooit gezien wat die en die gedaan heeft? Dat lijkt me heel wat erger dan wat ik deed. Mensen die zo dwaas zijn dat zij hun schuld afschuiven of ontkennen. En waarom is dat zo dwaas?

Omdat het bij God precies andersom is dan met opsporing verzocht van de politie. En dan met de rechtspraak in menselijke samenlevingen. Dan werkt het altijd zo: als een verdachte blijft ontkennen kan dat zijn redding zijn. Dan komt de bewijsvoering misschien niet rond en wegens gebrek aan bewijs moet de verdachte vrijgelaten worden. Terwijl als je erkent en bekent dan kun je wachten op je strafmaat en veroordeling. En wij denken dat dat bij God ook zo is: Ontkennen is mijn redding en erkennen is mijn ondergang. Maar dat is bij God precies andersom, om Christus wil. Omdat Christus de straf droeg en Zich als schuldige liet veroordelen daarom is het bij God precies andersom: ontkennen is je ondergang, erkennen is je redding. Ontkennen van je schuld is je ondergang. Vervreemd steeds verder van God en van elkaar. Ontkennen van schuld loopt eens tegen de lamp en wordt me uit handen geslagen. En van al mijn ontkenningen, vergoelijkingen, argumenten en goedpraten blijft geen spaan heel. Maar bekennen, erkennen is behoud. Zou je dat dan niet doen?

Misschien dat je moeder wel eens iets aan jouw zag. Dat het niet lekker zat bij je. Dat er iets was. En op een keer kwam je moeder 's avonds bij je op bed zitten en zei ze tegen je: jongen, meid zeg nou maar wat je gedaan hebt. Er is iets, je loopt ergens mee rond. Zeg het nou maar: we zullen je echt geen straf geven, maar zeg het nou toch.

Zo is God. Zeg het nou toch. Ik zal geen straf geven. Daar is vergeving bij Mij. Ik heb vergeving voor je. Toe, erken nou toch je schuld. Spreek nou toch uit dat Ik gelijk heb in Mijn wet. Dat je geweten terecht je aanklaagt dat je tegen al Mijn geboden gezondigd hebt, geen ervan gehouden, dat je nog steeds tot alle boosheid geneigd bent: erken nou toch. Ik heb vergeving voor je in Christus. Erken nou toch je schuld, dat je straf verdient, Mijn vloek waardig bent. Het is je behoud, o mens. O wonderbare goedheid en wijsheid van God! Opsporing verzocht: laat je nou toch vinden.

Zul je buiten blijven staan? Verkiezen de dood boven het leven? De rivier van de lichamelijke en geestelijke dood verkiezen boven de

redding en verlossing door Christus? Tot die rivier uitmondt in de zee van de eeuwige dood. Opsporing gedaan maar ik liet me niet vinden.

Zie die poort van Christus. U kent het beeld van Spurgeon wel: Toen ik onbekeerd was keek ik tegen de poort van Gods rijk aan en daarop stond: komt koopt en eet alle gij dorstigen zonder geld en zonder prijs wijn en melk. En ingegaan, in getrokken door die poort kijk ik om en dan staat erop: niet gij hebt Mij maar Ik heb u uitverkoren.

Amen